

ILLYÉS GYULA

Fegyver és csoda

(A CSODAFEGYVEREK KORÁBAN)

A Tisztáj hűségeseinek

*Se ország, se had, se pap, se király.
Csak az a kicsiny bot, mit szélcibálta
ősz fűrtjei fölé emelt Kodály.*

*Csak ahogy elhagyván a partot
lépett s nem süllyedt a híg, tengernyi sárba
a krisztustiszta lábú Bartók.
S mind, aki bírta még, utána . . .*

Futó torony

*Az a torony, ez a tündöklő az az enyém, melyet
védőváramul őszi muslicák építenek fölem.
Csapkodhatok, követ,
el nem ereszt a zengő tünemény.*

Finom fül magányos házban

Fenyőtoboz pattog kandallóban és
mérőföldre hallik az óraütés:
csillagokig hallik, ha az ük-öreg
paraszt falióra múltást ütöget.

Tépné e tűznél is bajuszát borús
kedvű férfi, volna csak képén bajusz —
lel fogódzót annyit se, csak ráncokat,
mint a vízbefülő szalmaszálakat.

Ketyeg künt az is már, az őszi bogár:
lefutott, le újra, hányadszor, a Nyár!
Számol szerte percet: zörg a ház körül:
jár a szám-tudatlan örült óramű.

Zörgött vala véle versenyt, mintha csak
tegnap hiúz, párduc, medve s — karmosabb
fegyverével — büszkén (most eszelte ki) —:
kőbaltával immár szomszéd törzsbeli.

Védtelen elődök futást-pihegő
törzsök fia elfúlt szívvel fülel ő:
hallga, eljut bár végpanasz úgy ide,
(hány határon át!) ne hallja senkise!?

Hall pissz-t néha rá jajt, mely bár fojtva szól,
bömböl mégis oly múlt nádasaiból,
hol még ama főtlen hős el-elüget,
nem riasztva már csak hegyes eb-fület.

A níklai zord, a csekei esős,
— újra az a nyéki dúlt-szüretű ősz,
újra (újra) a csucsai csupa kár-
kár-kár-szavú kert az országnyi határ?!

Neszel néha mégis föl (épp ha recseg
aszu ág s dől agg törzsök): építenek?
Zeng a gyerekkor: ácsol tündér-falut
tavaszi erdőben a megtért kakuk!

(Higgye az a vén csak: jótét szellemek
dolgaképp rakatik már oly mennyezet,
gyűl mely alá öt felől úgy pöre nép,
mint juhnyáj, mit fagytól teste hője véd!)